ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. No. 61. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, APRIL 1, 1976 Ч. 61. VOL. LXXXIII

ВІДБУЛОСЯ АРХИЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ ПЛОЩІ ПІД БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Проект церкви св. Юра в Ню Йорку у виконанні архітекта інж. Аполінарія Осадци.

Ню Йорк, Н.Й. (М. Клецор). — Неділя — 28-го березня 1976 року, надовго залишиться в пам'яті парафіян української католицької церкви св. Юра і широких кіл української громадянства цієї світової метрополії, як чудовий, благословенний і погідний день, в якому відбулося врочисте архиєрейське благословлення площі під будову нового храму Божого св. Юра в присутності Стемфордського Владики Йосифа Шмондюка, протоігумена о. Патрикія Пащака, ЧСВВ, ігумена о. Володимира Гавліча, ЧСВВ, пароха церкви св. Юрія, довколишніх духовних отців, членів Комітету Будови Церкви під проводом його голови адв. Романа Гуглевича, архітекта інж. Аполінарія Осадци, гостей і парафіян. Їх приявних було біля 4 тисяч. Врочистості почалися в годині 4-ій по полудні. Ще було далеко до цієї години, коли церкву св. Юра почали заповняти вірні, представники українського зорганізованого громадянства, комбатанти, молодечі організації: Пласт і СУМА, жіночі, церковні і інші організації з власними прапорами. Точно о 4-ій годині з процесією ввійшов до церкви Владика Йосиф.

Службу Божу відправив о. ігумен Володимир Гавліч, ЧСВВ, в сослуженні о. шамб. Степана Хрепти й о. Севастіяна Шевчука, ЧСВВ, у приявності Владики і численного духовенства. Проповідь українською і англійською мовами з нагоди історичного дня в житті парафії св. Юра і української громади в Ню Йорку виголосив о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, який того дня повернув із св. місії в Ансонії. Співали злучені хори: парафіяльний і церковний ім. Митрополита А. Шептицького під проводом проф. Івана Хомина.

Після Служби Божої всі її учасники на чолі з Преосвященним Владикою Кир Йосифом і духовенством перейшли процесійним походом на недалеку площу, що на ній має бути здвигнений новий храм і тут, перед вкопаним хрестом, на місці якого буде побудоване Святилище, відбувся архиєрейський акт благословлення цієї площі, що його довершив Владика Йосиф в сослуженні 23 духовних отців.

Він же перший розкопав землю під будову, за ним слідували отці: протоігумен П. Пащак, ЧСВВ, ігумен Володимир Гавліч, ЧСВВ, адв. Роман Гуглевич, голова Комітету Будови Церкви, й інж.-архітект Аполінарій Осадца. Весь час співав злучений хор. Акт благословення площі закінчено піснею-молитвою „Боже великий, Творче вселенний".

О годині 6:30 вечора в авдиторії Академії св. Юра відбулася зустріч, в якій взяло участь понад 500 осіб.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Марія Душник обрана на другого заступника президента Братського Конґресу Ню Йорку

Пані Марія Душник

Ню Йорк, Н. Й. — Дня 18-го березня ц. р. тут в готелі „Статлер Гілтон" відбулися 75-ті з черги збори Ню Йоркського Братського Конгресу, в яких взяли участь представники 29 забезпеченевих організацій. Між ними були представники українських братських союзів, а саме: Український Народний Союз, заступниця головного предсідника якого, пані Марія Душник, була обрана на другого заступника президента Конгресу; делегатами УНСоюзу були також д-р Іван О. Флис, заступник головного предсідника, та головний контролер мгр Іван Винник. Делегатом Українського Робітничого Союзу був його касир Едвард Попель, а п-і Стефанія Вовчок, касир Союзу Українських Католиків „Провидіння", була делегаткою цієї ж організації.

Крім того, в полуденковій сесії конгресу взяли участь головний предсідник УНС Йосиф Лисогір та головний організатор УНС Степан Гавриш. Всч. о. Патрик Пащак, прото-ігумен Чину св. Василія Великого в Америці, відмовив вступну молитву перед полуденковою сесією Конгресу.

Ноним президентом Ню Йоркського Братського Конгресу був обраний Едвін Ф. Міллер з Лютеранського Братства.

Першим промовцем в ранішній сесії був Артур Гер, один з віце-президентів Е. Ф. Готтон Ко. (капіталовкладальна фірма), який зацікавив учасників своїми предсказаннями, аналізою та порадами. Він твердив, що певні економічні явища повторюються регулярно перед і після президентських виборів; він предсказав зріст інфляції в 1977 році.

П. Міллер під час своєї промови на тему пенсійного пляну висвітлив фільм, показуючи користі з добре зорганізованих пенсійних плянів.

Головним промовцем під час обіду був д-р Джон Г. Грифин, президент Крайового Братського Конгресу Америки, який закликав до переоцінки та скріплення тих принципів і звичаїв, на яких Америка була збудована та які представляють братські союзи.

Уступаючий президент Ню Йоркського Братського Конгресу, Даніел Дж. Кій, заявив, що день 14-го червня є „Днем Прапора" та що з тієї нагоди спеціальні врочистості відбудуться у Фредонії, Висконсин, де цей „День Прапора" був вперше проголошений. Винесено спеціяльну резолюцію, яка закликає всі братські союзи взяти участь в урочистостях 14-го червня як в „Дні, що його треба пам'ятати".

На пополудневій сесії між звітами було звідомлення леґіслятивного референта Ню Йоркського Братського Конгресу, Гаррі Маргуліса, який повідомив, що в Ню Йоркській Леґіслятурі внесено законопроект про огриничення братських видатків, над чим велася довша дискусія.

Михайло Ольшанський переобраний на голову Окружного Комітету УНС Чікаґівської Округи

Михайло Ольшанський

Чікаго, Ілл. (с. г.) — В п'ятницю, 26 березня ц. р. тут в залі Дому Відділів УНС відбулися Загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС Чікагської Округи, в висліді яких п'ятий раз з ряду переобрано на голову Михайла Ольшанського. До складу Окружної Управи одноголосно були обрані також: пані Олена Олек, Микола Семчишак і Богдан Кашуба — заступники голови, інж. Лев Боднар — секретар, Осип Панчишин — організаційний референт, інж. Володимир Бережан — скарбник, Михайло Сорока — фінансовий референт, Роман Припхан і пані Марія Шпікула — пресові референти, Петро Хома і Едвін Бдідий — культурно-освітні референти, мгр Володимир Нечай — референт зв'язків, Михайло Карачевський, Петро Врублівський.

(Закінчення на стор. 4-ій)

МОСКВА В ОН ОБОРОНЯЄ СВОЮ ІНТЕРВЕНЦІЮ В АНГОЛІ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Представник Совєтського Союзу, Михаїл Харламов, у вівторок, 30 березня, заявив у Раді Безпеки Об'єднаних Націй, що вмішування Совєтського Союзу у громадянську війну в Анголі не противиться політиці детанту, бо „зменшення міжнародного напруження не означає, що агресори та неоколоніялісти мають мати вільну руку для своєї діяльности". Харламов також сказав, що СССР давав і „далі дає моральну, політичну, дипломатичну та іншу підтримку Анголі". Він заперечив, що Совєтський Союз старається здобути матеріяльні користі та стратегічні бази в Анголі і додав, що Москва „допомагатиме всім національним і соціяльним визвольним рухам". Харламов висловив похвалу для 15,000 кубинських вояків, які в Анголі допомагали марксистській фракції, та відкинув твердження представника комуністичного Китаю, який цих кубинських вояків назвав „найманцями". Не входячи в подробиці, Харламов заявив, що Пекін також посилав своїх вояків до Анголі. Вмішування Совєтського Союзу в громадянську війну в тій африканській країні М. Харламов пояснив тим, що нібито Південно-Африканська Республіка старалася окупувати Анголю, щоб перетворити її в базу для агресії проти інших африканських країн.

Постійний представник Південної Африки при ОН, Роельоф Бота, відкинув ці твердження Харламова, заявляючи, що роля його країни в Анголі була „дуже обмежена": південно-африканські вояки мали за завдання охороняти тисячі втікачів і одну електростанцію. Р. Бота сказав, що кубинських вояків до Анголі перевезли совєтські літаки і додав, що кубинці мали совєтську зброю. „Чужоземна армія, манітульована задля глобальних амбіцій однієї світової надпотуги, винна за події в Анголі", — сказав представник Південно-Африканської Республіки.

Рада Безпеки ОН продовжуватиме свої дебати в справі Анголі ще кілька днів і країни „третього світу" та комуністичний блок вже виготовили проєкт резолюції, в якій таврують Південну Африку за „агресію в Анголі". Однак, комуністичний Китай і ЗСА заявили, що можуть накласти „вето" на цю резолюцію. Представник Пекіну заявив, що резолюція мусить також натаврувати мілітарне вмішання СССР і Куби в громадянську війну в Анголі.

Погрози проти амбасади ЗСА в Москві продовжуються

Москва. — У вівторок, 30 березня, міністерство закордонних справ СССР поінформувало амбасаду ЗСА, що до міністерства потелефонував „невідомий мужчина" та заявив, що в американській амбасаді на другому поверсі находиться бомба, яка має вибухнути в 1-ій год. по полудні. Амбасада та приміщення, де находиться світлиця для дітей американських дипломатів, мусіли бути евакуйовані, але жадної бомби не знайдено.

Це вже другий раз протягом останніх 5-ох днів, що до амбасади ЗСА в Москві наспіла погроза, що там підкладено бомбу. Крім того, протягом минулого тижня було коло 70 телефонічних погроз, багато з них серед ночі, до приватних помешкань американських дипломатів, під час яких совєтські „робітники" і „громадяни" погрожували, що поншцать автомобілі американців, застрілять когось із персоналу амбасади, або заподіють шкоду дітям американських дипломатів. Совєтські „робітники" та „громадяни" заявили, що ці погрози є відплатою за напастування совєтських урядовців жидівськими екстремістами в Ню Йорку. Минулого тижня амбасада ЗСА формально запротестувала перед совєтськими властями проти цього напастування американських дипломатів, заявляючи, що це напастування „офіційно санкціоноване".

Конґресові комісії підтримали президента Форда щодо видатків на оборону

Вашінгтон. — У вівторок, 30-го березня, президент Джеральд Форд здобув значну перемогу, коли дві конґресові комісії відмовилися схвалити пропозицію ліберальних демократів, щоб оборонний бюджет, запропонований Вілим Домом, був зменшений на 7 більйонів долярів. Як відомо, президент Форд запропонував, щоб на наступний фіскальний рік, який розпочнеться 1-го жовтня 1976-го року, оборонний бюджет становив 113.3 більйона долярів. Сенатська бюджетова комісія, відкидаючи пропозицію лібералів, проголосувала, щоб оборонний бюджет вносив 113 більйонів долярів, а Бюджетова комісія Палати Репрезентантів запропонувала зменшити цю суму до 112 більйонів долярів. Коментатори твердять, що президент Форд може погодитися на такі незначні зменшення.

Вінніпеґська Архиєпархія розгортає акцію в обороні УКЦеркви

Вінніпеґ, Канада. — Вінніпеґська Архиєпархія, беручи під увагу заклик Секретаріяту СКВУ і Централі Комітету Українців Канади, розпочала, за благословенням і на припоручення Владики Максима, Митрополита Української Католицької Церкви в Канаді, акцію в обороні переслідуваної УКЦеркви в Україні. У цій акції, що її фактичним спонзором є Централя Українців Католиків Манітоби і у якій співпрацюють українські національні організації міста Вінніпеґу, передбачено: пресову конференцію в дні 1-го квітня ц.р., на якій буде з'ясована справа переслідування релігії в СССР, а зокрема справа ліквідації Української Греко-Католицької Церкви 30 років тому на так званому „соборі" у Львові в 1946 році; відслужити Молебень (2-го квітня ц.р. о год. 7-й вечора в катедрі св. Володимира і Ольги) з участю Митрополита Максима, щоб молитися за свободу релігії і волю для України. Приявними на Богослуженні будуть також Владики і духовенство інших обрядів і віровизнань; відбути після Молебня зустріч з представниками організацій і гостей для обмірковання дальших заходів в обороні підпільної Української Церкви в Україні і свободи релігії в СССР.

УКРАЇНЦІ І ЖИДИ В ЛОНДОНІ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПІД ЧАС ВІДВІДИН ГРОМИКА

Лондон (К. О.) — У зв'язку з приїздом до Лондону совєтського міністра закордонних справ, А. Громика, заходами Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів у СССР, були проведені відповідні акції та впродовж кількох днів відбувалися демонстрації.

Президія Комітету видала окреме обіжне письмо до членів-організацій, в якому поінформувала про заплановані акції і заклика́ла українські громадські організації включитися в ті акції. Від Комітету була вислана телеграма а також коротке меморандум до британського міністра закордонних справ. Висилали також телеграми і листи громадські організації і громади до прем'єр-міністра і та міністра закордонних справ, вимагаючи, щоб вони порушили у своїх розмовах з Громиком питання прав України, звільнення з в'язниць і концтаборів та психолікарень українських політичних в'язнів.

Демонстрації в Лондоні проводилися головно заходами Лондонського Окружного і місцевого Комітетів, з постійною участю українців Лондону та довколишніх українських громад — Волгам Кросу, Слав, Гай Викомбу, Пітерборо. В неділю, 21-го березня, відбулася демонстрація у вечірніх годинах перед совєтською амбасадою, яка й започаткувала чергові демонстрації. У понеділок, 22-го березня, невелика група української молоді демонструвала на летовищі, в часі прибуття Громика літаком з Праги. Водночас, більша група українців демонструвала впоолудне перед совєтською амбасадою. Демонстрація відбулася також і у вечірніх годинах. Комітет видав спеціяльну летючку, що її масово поширювано. Демонстрації, які відбулися в часі демонстрацій, які відбулися в понеділок на летовищі, перед совєтською амбасадою і на Вайтгол, тобто перед будинками британського уряду, викликали велике зацікавлення британської преси, радіо й телевізії. Радіо передало коротке слово Олександра Марунчака про цілі демонстрації в обороні прав України й українських політичних в'язнів, а світлини з демонстрацій показувала телевізія.

У вівторок, 23-го березня, проходили демонстрації за таким порядком: впоолудне на Вайтгол, а ввечорі перед совєтською амбасадою. У середу демонстрація на Вайтгол була доволі довга, бо був сподіваний виїзд Громика з будинку прем'єр-міністра, де відбувалися наради. Але, мабуть, його остерегли, що при головній брамі є численні демонстранти, і Громико виїхав непомітно задньою виїздовою брамою, подібно, як це зробив Шелепін у часі відвідин Лондону. У вечірніх годинах українці демонстрували перед готелем, в якому Громико та совєтська амбасада вгощали представників британського уряду та своїх приятелів.

Крім українців демонстрували постійно жиди, виступаючи в обороні переслідуваних жидів у СССР і домагаючися свобідного виїзду своїх земляків із СССР.

Сахаров вдоволений звільненням Л. Плюща

Париж. — В телефонічній розмові кореспондента французького радіо з академіком Андреєм Сахаровим була заторкнена справа новоприбулих з СССР осіб, між ними також українського математика Леоніда Плюща і його родини. Як інформують російські джерела „Андрей Сахаров висловив велике задоволення з приводу звільнення, — як це він заявив, — „члена Ініціятивної групи оборони прав людини в СССР" Леоніда Плюща з Дніпропетровської „психушки" і його виїзду за кордон. Відповідаючи на запитання про себе, Сахаров заявив, що він і його родина знаходяться в повній внутрішній ізоляції. „Ваш телефон з Парижу, — сказав Сахаров, — був одинокою розмовою, яку влада дозволила мені відбути з закордоном на протязі одного місяця".

В інформації також говориться, що положення Владіміра Буковського ще більше погіршилось. Недавно він відбув двотижневе покарання у спеціяльному карному ізоляторі Владімірської в'язниці, де температура не підноситься вище зера і де в'язні одержують тільки кусок хліба і воду. Раніше Буковського держали разом з в'язнями, які хворіють на відкриту форму туберкульози.

У Самвидаві поширюється збірка поезій Івана Світличного

Іван Світличний

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід просідталася з СССР поширювана в Україні „Самвидавом" збірка поезій Івана Світличного п.н. „Ґратовані сонети". У ній м.ін. є такі частини: „Іменні сонети", присвячені Ю. Гагаріну, В. Симоненкові, Є. Сверстюкові, В. Стусові та ін., „Безбожні сонети", „Три сонети", „Три свободи", „Музи і грації", „Арс поетіка", „Мефісто-Фауст". Кожна частина складається з декількох або декількадцяти віршів.

Іван Світличний, якому тепер 47 років, є відомим українським літературним критиком і перекладачем, зокрема поезій П'єра Жана Беранже. Він теж — один з провідних діячів руху опору в Україні, автор передмови до важливого самвидавного документу п.н. „Українські юристи під судом КГБ", з якого світ вперше дізнався про справу Левка Лук'яненка, Івана Кандиби, Степана Віруна та інших, які ще в 1960 році виготовили проєкт програми Української Робітничо-Селянської Спілки і за це були засуджені на довгоречецеві кари.

І. Світличного заарештували в січні 1972 року і засудили на сім років концтаборів та п'ять років заслання. Тепер він перебуває в Пермському концентраційному таборі.

Збірка І. Світличного „Ґратовані сонети" появилася друком у видавництві „Сучасність".

Українці Джерзі Ситі відзначать 200-річчя і 100-річчя дводенним фестивалем

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Місцевий Український Комітет для Відзначення 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського Поселення в ЗСА влаштовує дводенний весняний фестиваль, присвячений цим подвійним роковинам, в суботу і неділю, 3-4 квітня 1976-го року. Програма фестивалю, який відбудеться в приміщеннях Українського Народного Дому, включає виступи передових українських мистецьких ансамблів, виставки українського мистецтва, показ ноші, як рівно продаж українського печива і мистецьких виробів. Вступ на фестиваль і мистецькі програми вільний, а прихід з продажу призначений на видання історії українського поселення в ЗСА, яке приготовляє Крайовий Український Комітет для відзначення 200-річчя ЗСА. По сьогоднішній день, місцевий Комітет передав 2,000 долярів Крайовому Комітетові на заплановані ним імпрези в рамках святкування 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення.

Початок фестивалю запланований на 12-ту годину впоолудне в суботу, 3-го березня, з мистецькими програмами в цьому дні в годинах 3-ій, 6-ій і 8-ій. В неділю мистецькі програми відбудуться в годинах 2-ій, 4-ій і 6-ій по полудні.

В концертах візьмуть участь: дівочий хор „Жайворонки" при осередку СУМА в Ню Йорку; балетна школа Роми Прийми-Богачевської; жіночий хор Відділів СУА в Джерзі Сіті; танцювальна група при місцевому Народному Домі. Показ історичної жіночої ноші відбудеться з рамени 64-го Відділу СУА в Ню Йорку.

У фестивалі заповіли свою участь місцеві політичні і громадські діячі та представники етнічних груп північного Ню Джерзі.

„Одним з основних елементів у всебічному розвитку Америки — це її багата етнічна різноманітність — заявив адв. Роберт Челок, голова місцевого Комітету, в склад якого входить близько 20 організацій. Наш фестиваль наміряний як показ нашої культури і нашого вкладу в цей всебічний розвиток Америки".

Українська мова на Раттґерському університеті в Нюарку

Нюарк, Н.Дж. — Уже сьомий рік під ряд Відділ чужих мов і літератур на Раттґерському університеті в Нюарку вводить навчання українських курсів: українську мову і літературу. В бігучому академічному році провадяться лекції української літератури, а в академічному році 1976-77 продовжуватимуться лекції української мови. Офіційно цей курс має назву 860:119 — Середній курс української мови та 860:118 — Середній курс української мови. Цей заавансований курс (для тих, хто вже вивчав українську мову або розмовляє по-українськи) вн кладатиметься по вівтірках і четвергам від 11:30 до 12:45. Заінтересовані студенти (що тепер є студентами Раттґерського університету) повинні полагодити вписові формальності заздалегідь, починаючи від 29-го березня і кінчаючи 6 квітня ц.р. Нові студенти могтимуть вписатися пізніше. Про це поінформуються своєчасно. У справі дальших інформацій можна звертатися до д-р Євгена Федоренка, викладача українських курсів, або до голови Відділу чужих мов і літератур, д-р Мері Каллінс.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мета і засоби

Українці в Америці, як і кожна жива, динамічна та зрізничкована громада, мають багато всіляких більших і менших проблем, але на перше місце висувається декілька, що їх можна назвати головними та від розв'язки яких у великій мірі залежить правильна розв'язка інших, можна б сказати — щоденних.

З писань у нашій пресі, з листів, розмов та спостережень можна прийти до висновку, що першою з таких головніших наших проблем є правильне втановлення і розуміння порядку наших вартостей. Правду сказавши, нам того порядку не треба встановляти, бо його встановили наші попередники і життя його виправдало. Нам треба тільки здати собі з нього справу та відповідно поступати.

Виходить, що є дві головні вартості, які конкурують у нас на першенство. Це — допомога українському народові в його змаганнях до волі і незалежности та — друга вартість — збереження нашої української ідентичности. Нема сумніву, що одна і друга вартість - мета мають вітальне значення, але вже сама логіка підказує першенство власне нашої допомоги українському народові в його змаганнях. Не для „збереження своєї ідентичности" опинились сотні тисяч українських еміґрантів в Америці і не для самого тільки збереження треба її зберігати плеканням рідної мови і традицій, багатобічною творчістю, розбудовою наших духових і матеріяльних ресурсів. Натомість все це ми чинитимемо з більшою силою, відданістю, наполегливістю, розуміючи це як засіб і головну передумову успішного виконування нашого першого і головного завдання — допомогти нашому народові.

Виходячи з такого порядку вартостей, ми можемо робити і правильні дальші висновки для наших активностей. Ми бо можемо допомагати нашому народові в його змаганнях тим успішніше, чим краще ми будемо зорганізовані, чим більше людських і матеріяльних ресурсів нам пощастить змобілізувати і використати, чим більше того прислівного єдиномислія у нас буде. Під цим кутом повинна б проходити і вся наша активність, від виховання нашої молоді починаючи, а на нашій максимальній участі в американському житті і політиці кінчаючи. Вже бо наші попередники прийшли до висновку, що головним засобом нашої допомоги рідному народові повинно бути поширювання правди про Україну. Ця правда — наша головна зброя. Щоб її використати, ми мусимо її мати, себто знати. Наша мала „Американська Україна" повинна бути показом і дзеркалом придавленої і гнобленої окупантом справжньої України. Це включає дослівно все наше суспільно - громадське життя, всю нашу творчість, увесь наш доробок, всі наші культурно - духові і матеріяльні надбання, включно з нашою поведінкою. Це є наше „амбасадорство", наша місія. Чи і наскільки ми їх виконуємо — нехай кожний сам себе перевірить та сам собі відповість. Великий піст дає добру нагоду до такої самосповіди.

Комуністичне нахабство

Те, що північнов'єтнамський уряд, відповідаючи на пропозицію Вашінґтону в справі переговорів, які мали б довести до „нормалізації" відносин між Вашінґтоном і Ганоєм, заявив, що такі переговори можуть розпочатися щойно тоді, коли ЗСА „додержать" постанови Паризького мирового договору з січня 1973-го року та дадуть Північному В'єтнамові „повоєнну допомогу", може послужити як черговий приклад комуністичного нахабства. Аґресор, який порушив всі договори і збройною силою завоював Південний В'єтнам, як також допоміг камбоджським комуністам силою зброї захопити владу і в тій азійській країні, тепер ще має лице вимагати від Америки „воєнного відшкодування".

Ганой не тільки виявив свою нахабність, але також поновив старання шантажувати уряд ЗСА, заявивши, що щойно тоді, як Америка дасть Північному В'єтнамові „повоєнну економічну та фінансову допомогу", Ганой виконає іншу постанову Паризького мирового договору та передасть деякі інформації про приблизно 1,000 американських вояків, які пропали без вісті під час війни в Індокитаї. Новий натяк, що деякі пропавші без вісті американські вояки можуть бути ще живі, придуманий Ганоєм на те, щоб родини цих „пропалих без вісті" вояків робили натиск на Вашінґтон, щоб ЗСА таки дали „повоєнну допомогу" Північному В'єтнамові.

У Вашінґтоні, очевидно, здають собі справу з того, що ця нахабна поведінка в'єтнамських комуністів — це тільки продовжування вже давно прийнятого та постійно практикованого большевицького „вчення" про застосування шантажу, підступу та недодержання міжнародних договір для здобуття переваги над вільним світом. Дивно тільки, що уряд ЗСА сам видвигнув пропозицію розпочати переговори в справі „нормалізації" відносин між Америкою та Північним В'єтнамом. Замість продовжувати таврувати аґресію Ганою та вказувати, що комуністичні „уряди" Південного В'єтнаму і Камбоджі не були обрані населенням тих країн, а встановлені за допомогою північнов'єтнамських військових частин, Вашінґтон поспішається „нормалізувати відносини" з аґресорами та диктаторами. Такий неоправданий поспіх уряду ЗСА може мати дуже неґативні наслідки. Лідери комуністичного бльоку можуть прийти до висновку, що Америка і в майбутньому не реаґуватиме на комуністичну аґресію в інших частинах світу, а чимшвидше старатиметься „нормалізувати відносини" з новими комуністичними режимами. Тільки рішучістю, а не „нормалізацією" відносин можна припинити аґресивне нахабство.

Панас Феденко

СМЕРТЕЛЬНА НЕБЕЗПЕКА

Мюнхен. — Цими днями одержав я лист від приятеля з Англії. Він читає книги і статті різних авторів про збільшення воєнної сили Москви на землі, під водою та в повітрі, слухає промови членів лондонського парляменту й міністрів про потребу власної сили на оборону проти аґресії зі сходу. І він питає: „Чи не доведеться знову тікати"?

Глянувши на карту Великобританії, що лежить на острові, думаю: — куди тікати? Хіба що в хвилі океану, де всім знайдеться досить місця в солоній воді...

Теж у Німеччині та в інших західніх країнах европейського континенту говориться й пишеться про небезпеку воєнного конфлікту між двома коаліціями: НАТО і Варшавського (фактично московського) союзу. Деякі знавці - спеціялісти, наприклад, німецький генерал Штайнгоф, твердить у своїй книзі, що армії держав НАТО не могли б видержати довго аґресії комуністичних сил, і військо маршала Якубовського протягом 48 годин дійшло б до Райну.

Якщо таку перевагу має Московський бльок над західніми державами, то ясна річ: довелось би народам вільних країн тільки підняти руки вгору, вивісивши білі прапори, та сказати — „жери мене, нечиста сило!"

Однак ця проблема не така проста, як здається на перший погляд. Був час, коли люди не вміли розщепляти атомів і не могли виготовляти термоядерної зброї. Тому війни кінчалися перемогою одної, сильнішої сторони. У війнах „нормальних" деякі стратеги виробляли пляни „блискавичної війни", роб захопити несподівано непідготовані армії противника, знищити їх і тоді продиктувати ворогові свою волю, волю переможця. Так думав кайзер Вільгельм II, коли оголосив війну Росії та Франції в серпні 1914 р. Таку мрію мав Гітлер, пославши своє військо на Польщу 1 вересня 1939 року. І теж в нашій „атомовій добі" живе в умах стратегів московської імперії мрія — завдати противникам смертельного удару несподівано, знищити його оборонні сили і тоді вимагати безумовної здачі. Коли ж побитий ворог не схоче коритися, то загрозити йому руїною міст і народного господарства атомовими бомбами.

Цей плян — велика спокуса для совєтських верховодів. Однак плян несподіваного удару „атомами" не практичний, бо неможливо за одним махом знищити всі оборонні сили ворога. Адже ж атомові бомби знаходяться в підводних човнах і в повітрі на літаках. Можуть московські ракети знищити Пентаґон і різні підземні „Сильоси", де знаходяться атомові бомби, але американські летуни і підводні човни могли б завдати тяжких ударів центрам совєтської влади й промисловости. Та й саме життя многих тисяч комуністичної еліти, з їх родинами і добробутом, було б під смертельною загрозою від бомб.

Андрей Сахаров, знавець атомової техніки, пише, що одна невелика бомба може знищити все живе на просторі 100 квадратових кілометрів і посіяти смерть іншим людям на віддаленні до 1000 кілометрів.

Коли б Москва рішила, що непрактично було б кидати на ворога атомові бомби, бо можна досягнути перемоги звичайною, традиційною зброєю, то неминуче совєтська стратегія зустріла б інші труднощі. Москва має в Европі „союзників" — армії держав - сателітів. Ці народи ненавидять комуністичний режим і російську окупацію. Коли б дійшло до війни проти країн НАТО, то поневолені народи Совєтського Бльоку не ждали б перемоги свого гнобителя. Скорше повторились би події 1941 р., що трапились у червоній армії. Маси совєтських вояків здавалися німецькому війську, хоч не знали, що їм несе режим Гітлера.

Між державами - сателітами є найбільша диковина: „Німецька демократична (комуністична) республіка". З тієї країни щодня пробують тікати німці на захід, хоч кордон загороджений мінами. Чи ті німці охоче бились би проти своїх братів — західніх німців і чи не обернули б своєї зброї проти комуністичних армій?

В Кремлі сидять ватажки, „підковані на всі чотири". Це не романтики типу Гітлера й Муссоліні, що любили войовничі фрази і вірили у власні красні слова. Наступники Леніна додержуються правила — нападати тільки на слабого, коли перемога певна. Однак, атака проти малої Фінляндії 1939 р. дечого навчила московських стратегів.

Мені здається, що нині вожді СССР менше думають про аґресію проти Західньої Европи, як про труднощі внутрі імперії: бракує хліба і харчування взагалі, застій у промисловості, деморалізація в урядовому апараті, творяться критичні настрої в суспільстві супроти „непомильної партії". А на додачу й китайські „жовті брати" докучають своєю ворожою пропаґандою. Робити „історичне рішення", щоб одним ударом радикально змінити карту світу, в цій ситуації московські ватажки мабуть не відважаться.

Тому пишу до приятеля в Англії: „Сидіть спокійно і не рипайтесь!"

Володимир Барагура

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП КОМУНІЗМУ

(2)

Західні леґалісти твердять, що не можна закрити комуністам дороги до участи в правлінні, якщо їх підтримають виборці, бо це було б запереченням демократичного принципу вільних виборів.

Оптимісти твердять, що новий рух загрозливий передусім для совєтів, бо приклад італійських і французьких комуністів може вплинути на становище народів і країн Сходу Европи, як Румунія і Болгарія, і звідтіля поширитися на СССР.

Скептики не так рожево бачать ситуацію для Заходу, вважаючи нові принципи тільки „маскою", тільки тактичним маневром, потрібним комуністам, щоб дійти до влади. З хвилиною, коли це станеться, вони негайно повернуться до системи тоталітаризму і диктатури. Гарвардський совєтолог Адам Юлем твердить, що комуністи завжди змагають до осягнення такої сили, щоб добитися однопартійної системи. Італійська комуністична партія вже тепер не допускає „дисидентства" в своїх лавах, всі накази йдуть згори, а діяльність її контрольована політичними комісарами. Він підозріває, що після перемоги комуністи подадуть руку совєтам і знайдуться в їх орбіті, бо їх провідник мимо своїх реформістичних принципів заявив на 25-му конґресі комуністичної партії, що існують „нерозривні історичні вузли солідарности з СССР". Так само їх заяви щодо НАТО нещирі, бо хоч вони не вийдуть із нього демонстративно, то змагатимуть до такого зформування політики своїх урядів, щоб була корисною совєтам і щоб підважити цю установу. Існує теж можливість, що комуністичні члени кабінету будуть отримувати інструкції і накази з Москви і передаватимуть туди державні секрети і таємниці НАТО. Вони будуть послаблювати НАТО, щоб захитати мілітарну рівновагу між Заходом і Сходом. Це на практиці буде кінець НАТО і безпеки Европи.

Роско Драммонд є тієї думки (стаття „Комунізм пред'являє нове обличчя"), що на підставі досвіду з історії можна ствердити, що національний характер комунізму не означає відречення від диктатури, як це видно на прикладі Тіта. Він визволив Юґославію з-під большевицького впливу, одначе під юґославським прапором панує авторитарна система правління.

Національні гасла, це тільки принада для виборців, бо й большевики заки прийшли до влади в 1917 р. голосили парляментарну систему і давали паперові ґарантії демократичних свобід у конституції, але на ділі від них відступили. Було б нерозумно, якщо б вільні народи Заходу взяли гасло „націонал - демократичний комунізм" а добру монету. Бо західні комуністи у своїй програмі не згадують того, що найважливіше, а саме економічної свободи, вільного ринку, приватної ініціятиви в продукції, промислі, торгівлі, конкуренції. Вони далі рішатимуть про використання національних ресурсів, про те, що хлібороби мають вирощувати, хто і що буде продукувати і на яких роботах працюватимуть окремі громадяни. На думку Драммонда, вільна суспільність і тоталітарна економічна система виключають себе взаємно і „демократичного комунізму" не буде так довго, доки існуватиме принцип „комуністичної економіки".

До скептиків належить державний секретар Кіссінджер, який на нараді американських амбасадорів назвав нові принципи західнього комунізму „троянським конем тоталітаризму" і цю справу дебатовано на секретному засіданні представників НАТО.

Скептики однозгідно твердять, що нові принципи західніх комуністів, це маска, а не справжнє відступлення від комуністичних засад. Цю маску вони негайно скинуть після здобуття влади і вернуться до однопартійної системи диктаторсько-тоталітарного режиму і тяготітимуть далі до центру світового комунізму — Москви.

Перемога комунізму була б не тільки кінцем державно - політичної структури країн Заходу ,але й провалом демократичної ідеології.

З черги обсерватори застановляються над причинами успіху комуністичних рухів у новому виданні. Вони вбачають ці причини в економічній кризі, у кволості й недовір'ї партій центру, які при владі, у їх непорозумінні потреб і бажань суспільства, у нездарності ефективно правити державою й розв'язувати життєві інтереси своїх ксаїн, зокрема економічні і соціяльні.

Деякі ліві не-комуністичні групи пристають до комунізму, бо схвалюють їх становище проти московсько - большевицького гніту і терору.

Всі спостерігачі добачують поважну загрозу в рості сили і впливів комуністичних партій і вважають, що допущення їх до влади було б риском для Заходу.

Ці побоювання ведуть їх до шукання шляхів і засобів, як запобігти лихові. Всі однозгідно твердять, що драстична, зокрема мілітарна акція так довго немислима, поки комуністи діють леґально, користуючися демократичним правом вільних виборів, а перемога в виборах дає їм змогу закріпити за собою поліцію, службу безпеки та підтримку ключових мілітарних сил.

Роберт Бові, член Гарвардського Центру Міжнародних Справ, є тієї думки, що треба дістатися до кореня лиха і пропонує таку рецепту: відродити і пожвавити економіку та зреформувати центральні партії, щоб вони краще відгукувалися на біжучі потреби країни.

Такі спроби були зроблені Християнсько - демократичною партією Італії, але з малою надією на успіх, бо ось газетні звідомлення принесли вістку, що прем'єр Альдо Моро в наслідок економічної кризи і виборчих успіхів комуністичної партії, яка є другою по силі в Італії, став на шлях зговорення з комуністами, мимо погроз з боку Америки застосувати відповідні міри в ділянці економічної й мілітарної допомоги.

Конференція італійського єпископату видала спільну заяву, підписану також Папою, що „добрий християнин не може бути комуністом, бо в комунізмі завжди скривається можливість гніту й терору".

Бартон Пейнс (стаття „Червона зірка над Европою — реальна загроза, чи фантастична потвора" — „Тайм" 15-го березня ц. р.) пропонує дещо сильнішу і радикальнішу рецепту, мовляв, якщо економічні міри будуть безуспішні, тоді Захід

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВЕСНА В ВАШІНҐТОНІ

Показав нарцис своє весняне личко,
Відміряють скоком дрозди травники,
Я знов неспокійна, по давній вже звичці,
Чи поґали вишні свої співанки.

Над ставом дзеркальним, в центрі монументів
Все весну стрічає хор ніжних вишень.
Цей концерт рожевий, на тлі голубіні
Пензлем відтворив би сам Моне лишень.*

У столиці світу — різнобарвні лиця,
Коло Капітолю — ґама амбасад —
Всі вони сьогодні під вишневим цвітом:
Вслухуватись в мрію кожний з них є рад.

Та один з них більше вслухується в мрію,
Зір його вдумливо лине в далечінь...
Це Шевченка очі — очі ясновидця,
В цих очах помітно неспокійну тінь:

Вишні чародійні, розбудіть же співом
Ті садки вишневі українських піль,
Хай вони розквітнуть волелюбним квітом,
Хай концерт свободи злине звідусіль!..

Замислена ходжу над ставом дзеркальним,
У плесі відбиті квітучі гілки —
Я знов неспокійна, по давнім звичаю,
Бо поґали вишні свої співанки.

Наталя Глоба-Захаренко

* Claude Monet.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ДЕЩО ПРО ВІЗАНТІЙСЬКИЙ СТИЛЬ КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

У „Свободі" за четвер 18 березня цього року появився дуже прихильний допис пана Б. Б. під заголовком „З діяльности Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку: Візантійський стиль Київської Держави". На жаль, автор допису зробив ряд помилок у переданні змісту моєї доповіді. Автор допису Б. Б. пише: „Мозаїку візантійське мистецтво запозичило в Італії..." Нічого подібного я не казав, натомість зауважив, що між іншим краще ніж на території Візантії, зразки мозаїки у візантійському стилі збереглися поза її межами, де на особливу увагу заслуговують храм св. Віталія у Равенні і собор св. Марка в Венеції, оба в Італії. Дальше пан Б. Б. пише „Всі постаті святих, розмальовані на стінах церков, є більші розміром від людей, бо такими вони є в небі". Тут знову автор статті здеформував зміст моєї доповіді. Я, пояснюючи прикмети візантійського стилю, зауважив, що часто постаті на фресках і іконах малювали пропорційні величиною до їхнього становища у єрархії. Тобто, звичайні вірні були мальовані меншеми від священослужителів, а останні меншими від Апостолів і так дальше. Пан Б. Б. пише: „У доповіді згадано також і визначних тодішніх мистців, як Дмитра Солунського, а головно Алімпія Печерського, що його сміло можна назвати українським Леонардом". Автор допису перемішав Дмитра Солунського з Петром Ратенським. Я розказував про митрополита Петра Ратенського, що перебував у Дворецькому манастирі на Львівщині, малював ікони і розсилав їх як дарунки не лише по Україні, але і поза її межами. Пізніше Петро Ратенський був митрополитом московським і фактичним основоположником сдавнозвісної московської іконописної школи. Натомість Дмитро Солунський, візантійський святий, був згаданий при висвітленні прозірки з ікони 12 століття, відомої під назвою „Дмитро Солунський з Дмитрова".

Богдан Певний

Ню Йорк

Степан Федорівський

У МАНДРАХ ПО СЛОВАЧЧИНІ

(Розділ з підготовленої до друку книжки „У смертельному колі")

II

Арденс підморгнув до Наума і простягнув йому цигарку з тих, що минулого вечора подарував якийсь солдат із служби внутрішньої безпеки. Чекаючи на обіцяні папери ,вони присіли на стільцях біля дверей начальникового кабінету. І може за півгодини вони залишили б цю „гостинну установу", та зрадлива доля підкралася до них з несподіванкою. В кімнату з молоденькою секретаркою ввійшов якийсь підліток в однострої служби безпеки. Протупея з пістолем обтягувала його так, що він аж перехилявся. Він чомусь нагадував Наумові циркового кльовна. Той кльовн фамільярно привітався з начальником, кинув якийсь жарт, і, дивлячись на присутніх, запитав:

— Що це за люди?

Начальник кількома словами поінформував карлика і той зразу звернувся добірною італійською мовою до арештованих. Арденс почав хвалити свою соняшну Італію, привабливих сеньйорин, традиційні макарони і далі звернув розмову на історично - мистецькі пам'ятники, неперевершену творчість Джованні Бокаччо, Рафаеля, Мікельанджельо. Говорив про клясичні опери та багато інших речей, про які Наум чув лише з переказів. Карлик, очевидно, добре розумівся на історичних пам'ятниках, глибоко знав літературу і мистецтво. Він навіть продеклямував уривок з „Одіссеї". З Арденсом швидко знайшов спільну мову. Але для Наума той короткий час їхньої розмови здавався вічністю. Отак стояти й нічого не розуміти для нього було смертельною мукою. Час від часу він усміхався, вдаючи, що розуміє італійську мову, і усвідомлював, що на нього насувається смертельна небезпека.

Карлик в однострої служби внурішньої безпеки розповідав про Рим, як про власний дім. Він там закінчив університет. Кваліфікувався з середньовічної літератури. Знає всі музеї, найкращі розвагові місця і навіть притони з нагими „мадоннами". Наум подумав про нього, як про Мефістофеля сучасної доби. Він уже боявся цього Мефістофеля. Всі його почуття наїжились, як в собаки шерсть. Але що робити? Немає ніякої надії вирватися з цих проклятих стін. Пригадалась йому минула ніч, і гіркий жаль стиснув серце за втрачену нагоду. Ні, послухав Арденса! Наум злісно стиснув п'ятернею спинку стільця й по-ідіотському всміхався, коли Арденс заливчасто реготався, розмовляючи з карликом у зненавидженій Наумові уніформі енкаведиста. А він глянув на Наума й щось залепетав по-італійськи. Наумові здалося, ніби на нього хтось линув з відра окропом. Він не промовив ні слова, лише блимав очима, переступаючи з ноги на ногу.

— То ти не італієць?! — злорадно вигукнув карлик.

Наум повністю усвідомив, що гра в чужинця втратила сенс. Надії на виїзд до Братислави урвались. В думці лаяв Арденса і себе, що так легко дався в руки цим очманілим прислужникам Москви.

Арденс зблід. Він мовчки дивився своїми смолистими очима на начальника та Наума. Він також думав про небезпеку. Не тільки для Наума, але й для себе. І головне для нього. А що, як Наум у відчаї розкриє всю правду? Його очі благально просили Наума. В них аж промінили слова — не видай! Наум розумів його душевний стан. Та він не був із тих, щоб зраджувати друзів, нехай навіть короткочасних. Поки начальник внутрішньої безпеки щось шептався з карликом, Наум глянув Арденсові у вічі і своїм поглядом дав зрозуміти, що його не зрадить. Арденс тільки вдячно кліпнув віями.

Начальник підійшов до Наума, поблискуючи зловіщо зіницями. Наумові видалось, що він бачить у них зеленкуваті вогники.

— Чого ж ви нас обманюєте? — обурено запитав Наума Начальник. — Ви ж руський?

— Ні! Я не руський, — рішуче заперечив Наум і додав: — Я русин із Ужгорода.

— Так би й зразу казав, — промовив начальник. Карлик стояв біля вікна, вистукуючи по шибці якусь мелодію й єхидно всміхався.

— А чого ж ви хочете їхати в Італію? — запитав начальник.

— Я є громадянин Чехо-Словацької Республіки і не хочу бути під руськими, — відповів Наум.

— А-а-а! Це зрозуміло. Ви служили нацистам, і тому втікаєте від кари.

— Я нікому не служив! — гордо вигукнув Наум.

— Добре. Ми віримо, що ви не служили нацистам, — сказав він, підкреслюючи слово „нацистам". — Ви — звернувся він до Арденса, — ідіть із ним, і показав на карлика, — а ви залишаєтесь тут. — Взяв телефонну слухавку. Щось говорив ламаною російщиною, і Наум зрозумів із деяких слів, що начальник повідомляє про нього Смерш. „Отже, попався!" — подумав Наум і розглядався по кабінеті.

(Продовження буде)

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП КОМУНІЗМУ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

мусить ясно і недвозначно дати західнім комуністам і Москві зрозуміти, що встановлення на Заході тоталітарно-диктаторської системи чи комуністичного режиму не буде толероване і будуть застосовані відповідні тверді міри та рішуча акція.

Все це тільки міркування і спекуляції експертів і ніхто з них не береться ставити ясних прогноз чи авторитетно і певно предсказати вислід. Але всі погоджуються на одному — „треба виждати, що покаже майбутнє"... Щоб тільки не було запізно..

Ці історичні процеси і події, які проходять у світі і мають свій вплив на демократичний Захід і тоталітарний Схід, заторкають і нашу національну спільноту. Нам треба слідкувати за ходом подій і бути зорієнтованим в ситуації, щоб не дати спіймати себе на принадливі гасла чужих і своїх та не спроневіритися нашому визвольному ідеалові — вільної національно - демократичної української держави.

Бо не все одно, чи нашим знаменем буде синьо - жовтий прапор і тризуб, чи синьо - жовтий прапор з молотом і серпом, чи червоний прапор з тризубом...

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

На вшанування св. п. Померлих — склали пожертви на УВАН у США за час від 31-го грудня 1975 року по 15-го березня 1976 року:

На пошану св. п. Івана Макаровича Крамаренка, відомого українського громадського діяча, склали пожертви:

Д-р Тиміш Олесіюк	$30.00
Д-р Ярослав Білінський	30.00
Д-р Петро Крамаренко з дружиною Марією	25.00
Юрій Широцький	30.00
Д-р Наталія і Роман Пазуняки, св. п. Антона Чайківського	25.00
Галина Білоус, св. п. Галини Потішко	10.00
Роман Петренко, св. п. Сергія Титоренка і Галини Потішко	30.00
Галина Царинник, св. п. д-ра Олени Дражевської	20.00
Д-р Анна Пашківська, св. п. д-ра Олени Дражевської, на пам'ятник проф. В. В. Міяковському	10.00
Софія Незд, св. п. д-ра Миколи Незд	25.00
Проф. Наталія Осадча-Яната, св. п. д-ра Олени Дражевської	10.00

Управа УВАН у США і Управа Фундації II — висловлює щиру подяку жертводавцям, що склали пожертви на Академію для вшанування св. п. Померлих.

ВІДБУЛОСЯ АРХИЄРЕЙСЬКЕ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Програму цієї зустрічі відкрив коротким вступним словом адв. Роман Гуглевич, голова Комітету, заявляючи: „У нас сьогодні великий день. Мрія наших дідів, батьків і нас самих — мати в метрополії світу репрезентаційний храм Божий, незадовго стане дійсністю". Привітавши Владику Иосифа, духовних отців, сестер і присутніх, адв. Гуглевич попросив Владику Иосифа провести молитву та поблагословити трапезу. Хор відспівав „Отче наш" та одну релігійну пісню. Дальшою програмою зустрічі проводив майстер церемонії д-р Ярослав Падох, голова Комісії преси й пропаґанди при Комітеті Будови. Перебираючи провід програмою, він переповів коротко історію розвитку парафії св. Юра, а головно від часу, коли вона перейшла в руки отців Василіянів. Було це в 1942 році. Покійний нині митрополит Константин Богачевський, передаючи парафію в заряд отців Василіянів, зобов'язав їх: заложити нові парафії в Бронксі і Асторії, сплатити поважний довг, що тяготів над парафією, і подбати про вибудування нової школи. За час свого перебування в Ню Йорку отці Василіяни вив'язалися із своїх зобов'язань бличкуче. Тепер приступають до будови нової церкви. За цю їхню велику й жертвенну працю складає їм сердечну подяку. При цьому стверджує, що зв'язок української громади із парафією дуже поправний. Видно добру волю і співпрацю.

Після цього виступив хор молоді Академії св. Юра і під мистецьким проводом учительки музики Академії, панни Богданни Волянської, виконав одну релігійну і дві народні пісні.

В часі зустрічі із привітами та побажаннями виступали: мґр Іван Базарко — екзекутивний директор УККА, д-р Володимир Савчак — голова Об'єднаного Комітету, адв. Степан Ярема — від давніх парафіян, а пані Катерина Пелешок, що є від 50 років членкою парафії св. Юра, поділилася своїми спогадами про цю парафію. Письмовий привіт від Товариства Українських Бібліотекарів передав д-р Олександер Соколишин.

Запрошений до слова мґр Іван Винник, голова фінансової комісії, подав докладний звіт про фінансовий стан Комітету. Збірку на будівельний фонд почато в 1960 році і вона досі дала 1,713.264 доляри. По відчисленні різних конечних видатків в сумі 200 тисяч, в касі остало півтори мільйона долярів. Він подав також перегляд надходжень за роками, підкреслюючи, що найвищу суму досягнено в 1974 році: 332 тисячі долярів. За три місяці в 1976 році зібрано 130 тисяч долярів, що вказує на велику жертвенність парафіян. При цьому він ствердив подивугідну жертвенність давніх поселенців, які із своїх тяжко запрацьованих і скромних платень зложили поважні датки на будову нашої церкви. Зупиняючись над будовою церкви, мґр Винник заявив, що Комітет потребує до завершення ще один мільйон щедрої жертвенности. На його заклик на залі зібрано готівкою і деклараціями майже 60 тисяч долярів. Між тими парафіянами, що зложили більші суми, були: Антін і Віра Шумейки — 5 тисяч долярів, д-р Волтер Барон — дві тисячі долярів, а інші по тисячі та менше. Ігумен о. д-р В. Гавліч, ЧСВВ, повідомив, що цими днями Владика Йосиф відзначає 40-літній Ювілей свого священства. Присутні спонтанно відспівали Ювілятові грімке „Многая Літа". Опісля о. Парох зложив сердечну подяку Стемфордському Владиці за благословлення площі, о. протоігуменові Пащакові, ЧСВВ, отцям Василіянам, отцям парохам із сусідніх парафій, отцям шамбелянам, отцям Редемптористам, отцям - гостям із Пассейку і Мадярської Василіянської Обителі за участь в посвяченні, Сестрам Василіянкам за їхню працю в церкві і школі, представникам УККА і Об'єднаного Комітету, проводам абах молодечих організацій Пласту і СУМА, за їхню повну співпрацю, воєнним ветеранам, всім членам Комітету Будови Церкви на руки його голови адв. Романа Гуглевича, молодечому хорові при Академії св. Юра, жертводавцям, а дальше паням, що приготовили прийняття, нюйоркським власникам торговельних підприємств за даровані харчі, п. Іваницькому за те, що виготовив власним коштом пропам'ятні жетони і олівці, також подякував за працю адв. Ю. Волинцеві, правному дорадникові Комітету, та архітектові інж. Аполінарієві Осадці за виготовлення плянів нової церкви. Привітав приявного на залі контрактора Баронеллі та д-ра Івана Макаревича. Останнім промовцем був Владика Иосиф. Він на вступі сказав: „Я радію Вашим успіхом, ґратулюю Вам за нього. Вся українська Америка дивиться на Вас і буде завжди дивитися з подивом". Владика був задоволений, що мав „привілей благословити землю під будову нової церкви". Згадуючи давніх наших поселенців, які втрималися при своїй церкві і громаді Владика закликав зберігати і плекати свою рідну мову, звичаї, традиції, віру й обряд, щоби відбудувати царство Боже на Україні". Подякою всім, що своєю працею і пожертвами спричинилися до будови закінчив Владика своє слово.

Закінчуючи програму зустрічі, що проходила в гарному, погідному настрої, до якого причинився в першу чергу майстер церемонії д-р Ярослав Падох своїм вмілим веденням програми, адв. Роман Гуглевич пригадав, що під кінець 1975 року сповнилося 35-ліття священства о. ігумена Володимира Гавліча, ЧСВВ, але о. Ігумен постановив не відзначати цього ювілею, зате він хоче побудувати в Ню Йорку нову церкву. І це буде для нього найкращим відзначенням його ювілею. Присутні привітали о. Ігумена піснею „Многая Літа".

Український Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

З Літературно-Мистецького Клюбу інформують, що в п'ятницю, 2-го квітня ц.р. о годині 7:30 вечором у приміщенні Клюбу, 149 2-га евеню, відбудеться вечір пісні, музики і слова. Участь беруть: Христина Карпевич — меццосопрано, Микола Луцький — фортепіяно, абсольвент УМІ кляси проф. М. Байлової, Іван Керницький-Ікер — журналіст-письменник, Вілліям Гюз — фортепіяновий акомпаніямент.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 30-го березня 1976 р. відійшов у Вічність в Бет Ізраель шпиталі в Пассейку, Н. Дж. наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬ

бл. п. ЕДВАРД КАЧАНІВСЬКИЙ

нар. в с. Могильниця, пов. Теребовля, Україна, проживши 79 років.

ПАНАХИДА в четвер, 1-го квітня 1976 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Mc Nerney Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 2-го квітня 1976 р. о год. 10-ій ранку до української католицької церкви св. Миколая при Президент вул., Пассейк, Н. Дж., а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:
дружина ЮЛІЯ
син НЕСТОР з дружиною ЛЕОНОРОЮ
внучка НАТАЛКА
та близька і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Членами СУА і Громадянством про смерть нашої Дорогої Довголітньої і Активної Членки

бл. п. МИРОСІ з КЛАПОУЩАКІВ ВОВКОДАВ

секретарка і б. містоголова 64-го Відділу СУА в Ню Йорку.

Поминальні відправи будуть відслужені: ПАНАХИДА в четвер, 1-го квітня 1976 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Thomas M. Quinn, 35-20 Broadway, Long Island City, N.Y.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 2-го квітня 1976 р. о год. 11:30 ранку на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВШановній Родині Покійної складаємо щирі слова співчуття.

УПРАВА і ЧЛЕНИ 64-го ВІДДІЛУ СУА в НЮ ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 28-го березня 1976 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п. МИРОСЛАВА з КЛАПОУЩАКІВ ВОВКОДАВ

проживши 63 роки.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 1-го квітня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Thomas M. Quinn, 35-20 Broadway, Long Island City, N.Y.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 2-го квітня 1976 р. о год. 11:30 ранку на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — МИХАЙЛО
донька — МАРТА НАВРОЦЬКА з мужем РОМАНОМ
внучка — АННА
та близька та дальша Родина в Україні і на еміґрації

ПЛАСТОВА КОРПОРАЦІЯ „МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

повідомляє своїх Членів і все Пластове Братство, що в дні 24-го березня 1976 р. відійшов на „Вічну Ватру"

ДОВГОЛІТНІЙ ЧЛЕН ДИРЕКЦІЇ

пл. сен. довір'я РОМАН ПЕТРІНА

член Загону „Червона Калина".

Похоронений на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Родині Покійного і Братчикам зі Загону „Червона Калина" висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА ПЛАСТОВОЇ КОРПОРАЦІЇ „МОЛОДЕ ЖИТТЯ"

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас 12 березня 1976 р. Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ й БАБУСЯ

бл. п. ОЛЬГА з ЧЕРСЬКИХ СЛЮСАРЧУК-ОСТАП'ЯК

Оцим хочемо подякувати всім Тим, що взяли численну участь в Панахиді, в похороні та похороній тризні.

Зокрема щиро дякуємо о. Ігуменові Інокентію Лотоцькому за відправлення в асисті о. Дмитра Височанського й о. Бернардина Панчука, Служби Божої, і за глибоку змістом проповідь у Церкві, як теж за відправлення, в асисті о. крилош. Івана Прокоповича й о. Сергія Федуняка, Панахиди в каплиці, та відпровадження тлінних останків на кладовище Ґренд Лови.

Сердечно дякуємо директорові Стасіву за участь у похороні, учнівському хорові за відспівання Служби Божої, учням — за несення домовини.

Заходом 63-го Відділу Союзу Українок відбулася тризна в залі Українського Осередку при Карпентер, за що сердечно дякуємо п-ні Леонтині Галяженко, а голові Відділу п-ні Теодорі Влажкевичевій за виголошення прощального слова на цвинтарі.

Про заслуги і прикмети Покійної промовляли під час тризни: п. Кирило Цепенда (він проводив теж тризною), артист Михайло Дмитренко від мистців, п-ні Степанія Лужецька від Марійської Дружини, п. Степан Щуровський від Об'єднання „Самопоміч" і п. Осип Сливинський від Товариства „Рідна Школа".

За труд і праце під час недуги і похоронів щиро дякуємо п-ні Оксані Омецінській і п-ні Галині Зімольонґ.

Нехай Всевишній нагородить усіх сторицею!

Горем прибиті:
муж інж. ІВАН ОСТАП'ЯК
дочка ЛЮБОВ МАХ
зять АЛЕКСАНДЕР
і троє Внуків

Ляриса Крупа цієї неділі дасть концерт в УІА

Ню Йорк (Меланія Вайлова). — Згідно з пляном Українського Музичного Інституту Америки, цьогорічні імпрези проходять в рямцях 200-річчя Америки і 100-річчя поселення українців в Америці. Частиною заплянованих імпрез є концерт Ляриси Крупи, що відбудеться цієї неділі, 4-го квітня, о год. 6-ій вечора в Українському Інституті Америки.

Ляриса Крупа

Ляриса Марія Крупа, літ 19, має за собою не абиякі музичні осяги. Як визначна учениця закінчила Український Музичний Інститут в клясі Дарії Каранович дипломовим концертом 20-го травня 1972 р.

В 1973-му році Ляриса виграла перше місце в стейтовій компетиції „Фундації фор ди Перформінг Артс", нагородою чого був її власний концерт в квітні 1974 р. Того ж року здобула перше місце в двох інших компетиціях: „Стовкс" і „Мері Гінгарт".

Тепер Ляриса є студенткою другого року „Пібоді" Консерваторії в Балтиморі в клясі Юлія Естебана. Хоча Консерваторія дозволяє студентам давати власні концерти щойно на третьому році навчання, Лярисі, після іспиту перед спеціяльною комісією, дозволено на власний концерт на другому році. На велике признання від нас усіх заслуговує Ляриса за те, що ідейна українка принесла твори українських композиторів, з яких проф. Естебан вибрав дві прелюдії Ревуцького та включив в програму концерту Ляриси, який відбудеться 8-го квітня, 1976 р. в концертовій залі Консерваторії.

Ляриса належить до Пласту, плянує бути „Першою Стежею", та під час літніх ферій, крім музичних курсів, бере участь в пластовому таборуванні, як новацька сестричка, чи член проводу юнацьких таборів.

Михайло Ольшанський...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ський і Іван Івасюк — члени Управи. Контрольну Комісію очолив, як голова, Микола Ляшенко та проф. Василь Іващук і д-р Богдан Дзюбінський — члени. Також обрано Товариський Суд в особах: Мирон Гриневич — голова та Василь Гавдьо і Степан Паньків — члени.

Збори відкрив голова Михайло Ольшанський, який привітав присутніх союзовців, зарядив однохвилинну мовчанку для вшанування пам'яти померлих членів, запросив до президії головного організатора Степана Гавриша, головного радного інж. Анатолія Дорошенка, почесних членів Головного Уряду інж. Степана Куропася й Івана Іванчука. На внесок Андрія Іванюка одноголосно обрано президію для переведення нарад в складі: Микола Семчишак — голова, д-р Роман Смук — заступник голови і Степан Паньків секретар.

Подякувавши за довір'я в імені обраної президії, Микола Семчишак зарядив відчитання протоколу з минулих Річних нарад, що його відчитав Осип Паньків, а відтак обрано Номінаційну комісію в складі: д-р Роман Смук — голова і члени Михайло Сорока та д-р Богдан Дзюбінський.

За уступаючу Управу обширний звіт склав голова Михайло Ольшанський, проаналізувавши працю Округи у всіх ділянках. За його словами, Округа придбала в звітовому часі 237 нових членів, але в цей сам час втратила понад 300 членів і тим самим стан членів Округи не збільшився як було заплянованo. Він відмітив найкращих секретарів - організаторів, але і згадав тих, що понесли втрати в членстві. Також інформував про відбутий Союзовий День при участі Осередку СУМА в Полатайн, який був надзвичайно вдалим під оглядом моральним, а частинно і матеріяльним.

Подякою всім за дружню співпрацю закінчив свій звіт Михайло Ольшанський, якого вислухало понад 60 учасників нарад. Звіт голови доповнили заступники д-р Роман Смук, інж. Лев Боднар і пані Олена Олек, а відтак референти Михайло Сорока, Осип Панчишин, пані Марія Шпікула, інж. Володимир Бережан, мґр Володимир Нечай і Степан Паньків. За Контрольну Комісію звітував її голова Микола Ляшенко, який висловив признання уступаючій Управі за проведену працю і поставив внесок на уділення їй абсолюторії. До коротких звітів були запрошені ще головний радний інж. Анатолій Дорошенко та почесні члени інж. Степан Куропась і Іван Іванчук. З коротким привітом виступав організаційний референт на західні стейти УККА, проф. Василь Іващук, який насвітлив працю УНСоюзу в минулому і тепер та закликав до єдности і співпраці. Над звітами членів Управи відбулася дискусія, в якій забирали голос: інж. В. Бережан, Р. Припхан, інж. Л. Боднар, інж. А. Дорошенко, мґр В. Нечай, проф. В. Іващук і М. Сорока. Дискутанти одержали відповідь від уступаючого голови М. Ольшанського, а відтак, на внесок Номінаційної Комісії, обрано Управу на 1976 рік.

Головний організатор УНС Степан Гавриш у своїй доповіді коротко заторкнув всі ділянки праці цілости УНСоюзу. Він згадав про фінансову господарку, організаційну, Українськy у зання та видавництво „Свобода" На закінчення подякував Окрузі за придбання 237 членів та в асисті головного радного інж. А. Дорошенка, почесних членів інж. С. Куропася й І. Іванчука та голови Округи М. Ольшанського вручив почесну грамоту за організаційні успіхи для секретаря 379 Відділу М. Семкова, як також за 14 років членства в Клюбі Заслужених Союзовців. Також вручено спеціяльну відзнаку і книжку „Лука Мишуга" для секретарки 22-го Відділу пані Олени Олек за придбання 26 членів в Році Жінки та одинадцятий рік членства Клюбу Заслужених Союзовців.

Після доповіді та вручення нагород, проведено дискусію в якій брали участь: інж. В. Берехан, інж. Л. Боднар, мґр В. Нечай, Р. Припхан, інж. С. Куропась, інж. А. Дорошенко, проф. В. Іващук, пані Стефа Кочій і М. Семчишак. Дискутанти заторкнули такі справи, як: вибір головного радного для Округи Чікаго, не виконання резолюцій Секретарської Комісії, поширення модерного забезпечення, спізнень в доручуванні „Свободи" та висилки протестів в тій справі до поштового уряду, поміщування дописів в „Свободі", конечність затруднення обласного організатора для Округи, фінансовий стан нової Української Будівлі та організаційний стан Округи. Після вичерпних вияснень дискутантам, голова Округи Михайло Ольшанський подякував всім за участь та закрив наради о 12 годині ночі і запросив на перекуску, при якій ще довго велись розмови на союзові та громадські теми.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — В неділю, 11-го квітня ц.р. о год. 2-й по полудні тут в залі Української Централі, 240 Говп евеню, відбудеться інформаційне віче, що його організує комітет зовнішних зв'язків при Відділі УККА. Доповіді виголосять: д-р Володимир Савчак — „Чотири енциклопедії і один альманах" (Україна в енциклопедії „Британіка") і проф. д-р Микола Чировський — „Завдання української науки у чужому світі". Після доповідей — запити і дискусія.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 4-го КВІТНЯ 1976 р.

ІРІ, Па. Річні загальні збори В-ва свв. апп. Петра і Павла 40 Відд. о год. 3-ій по пол. в залі парафії свв. ап. Петра і Павла при 34 вул. На порядку: звіти уступаючої Управи, дискусія над звітами, вибір Управи на 1976 р. і затвердження пляну праці на біжучий. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва ім. Дм. Вітовського 301 Відд. о год. 12-ій дня при 2250 В. Кортез вул. Присутність чл. обов'язкова. В разі неприсутности статутом передбаченої кількости чл., збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го КВІТНЯ 1976 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори В-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — Т. Тимочко, гол., П. Федик, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Проситься чл. прибути, тому що є важні справи до полагодження. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори В-ва св. Иосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори, вирівняти вкладки та зголосити новоприєднаних чл. — М. Яремчик, секр.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти вкладки. — І. Кудлик, пред., М. Куць, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7454. Патруля наближається

Побачивши патрулю, яка наближалася, Тарзан весь напружується... В ньому в той самий час з'являються почуття любови та ненависти...

...любови до тендітної жінки, яка була полонено́ю...

...та ненависти до високого, войовничого вбивника, який провадив патрулю!